

Galerija DESSA 25 let

Zgodba neke vizije

Kazalo

Uvodnik

I. DEL – PRED OTVORITVIJO GALERIJE

1. poglavje – Trajna delovna skupnost
2. poglavje – Gradnja galerije

II. DEL – DELOVANJE GALERIJE

3. poglavje – Razstave v galeriji DESSA
4. poglavje – Razstave v domovini izven galerije DESSA
5. poglavje – Predavanja v domovini in drugi dogodki
6. poglavje – Razstave v tujini
7. poglavje – Predavanja v tujini
8. poglavje – DESSA ekskurzije
9. poglavje – Novoletne zabave
10. poglavje – Publikacije DESSA
11. poglavje – Fundacija Mies van der Rohe
12. poglavje – Arhé

III. DEL – DODATEK

13. poglavje – Časovni pregled 1989–2014
14. poglavje – Članki v tujini
15. poglavje – Seznam članov DESSA
16. poglavje – Abecedni seznam avtorjev, ki so razstavljali v Galeriji DESSA

UVODNIK

Ta knjiga bi rada pozabi iztrgala 25 letno dejavnost Galerije DESSA in tudi predhodne dogodke, ki so se pričeli odvijati že okoli leta 1980 – torej pred več kot tridesetimi leti. To je zgodba o neki ideji – viziji in je seveda večplastna. Govori o stiski samostojnih arhitektov, ki so sami vzeli v roke svojo usodo in si skušali izboljšati položaj v tedanji družbi. Reševali smo socialni status samostojnih arhitektov in dosegli, da je trajna delovna skupnost postala oblika »legalnega« delovanja. Ta je omogočala, da je skupna administracija podpirala samostojne avtorje. Govori tudi o tem, kako smo dosegli, da je arhitektura postala del kulture, kar je bilo v tistih letih, ko je spadala pod industrijo in gradbeništvo, skoraj prevratna zamisel. Izvemo, kako smo gradili galerijo, navkljub vsem administrativnim oviram in celo prepovedim, in se ukvarjali z izobraževanjem članstva: s pomočjo predavanj, ekskurzij, razstav in z revijami, ki so bila na razpolago v knjižnici. Izvemo tudi o sinergiji med različnimi dejavnostmi, ki so se lepo dopolnjevale: z ekskurzijami smo obiskovali arhitekta, ki so že prej razstavljali v naši galeriji in ti so potem naše razstave vabili v tujino itd. Razstave smo kombinirali s predavanji, te z ekskurzijami, da bi slovenskim arhitektom omogočili popolnejšo informacijo o razvoju arhitekture. Vseskozi smo si prizadevali, da bi se slovenska arhitektura soočila s tujo – s pomočjo razstav, predavanj ali objav v tujini. S tem smo vsaj malo pripomogli k večji prepoznavnosti slovenske arhitekture, ki je danes dokaj cenjena. Ne bova trdila, da je to le zaradi naših razstav ali da so arhitekti s pomočjo razstav, predavanj in ekskurzij zajemali svoj navdih za bolj ambiciozno arhitekturo. Škodilo pa jim verjetno ni.

To je tudi zgodba o tem, kako lahko civilna iniciativa z zelo malo denarja in še manj subvencijami naredi več, kot javne institucije z zagotovljenim financiranjem in redno zaposlenimi. Ne glede na rezultate pa javne institucije niso nikoli zares ogrožene, medtem ko so zasebni zavodi, kot je Galerija DESSA, vedno v strahu, da bodo izgubili še tisto male subvencije, ki so je prejeli. Zato s še toliko večjim ponosom gledava na prehojeno pot in jo rada deliva z vami.

Majda Cajnko
Andrej Hrausky